

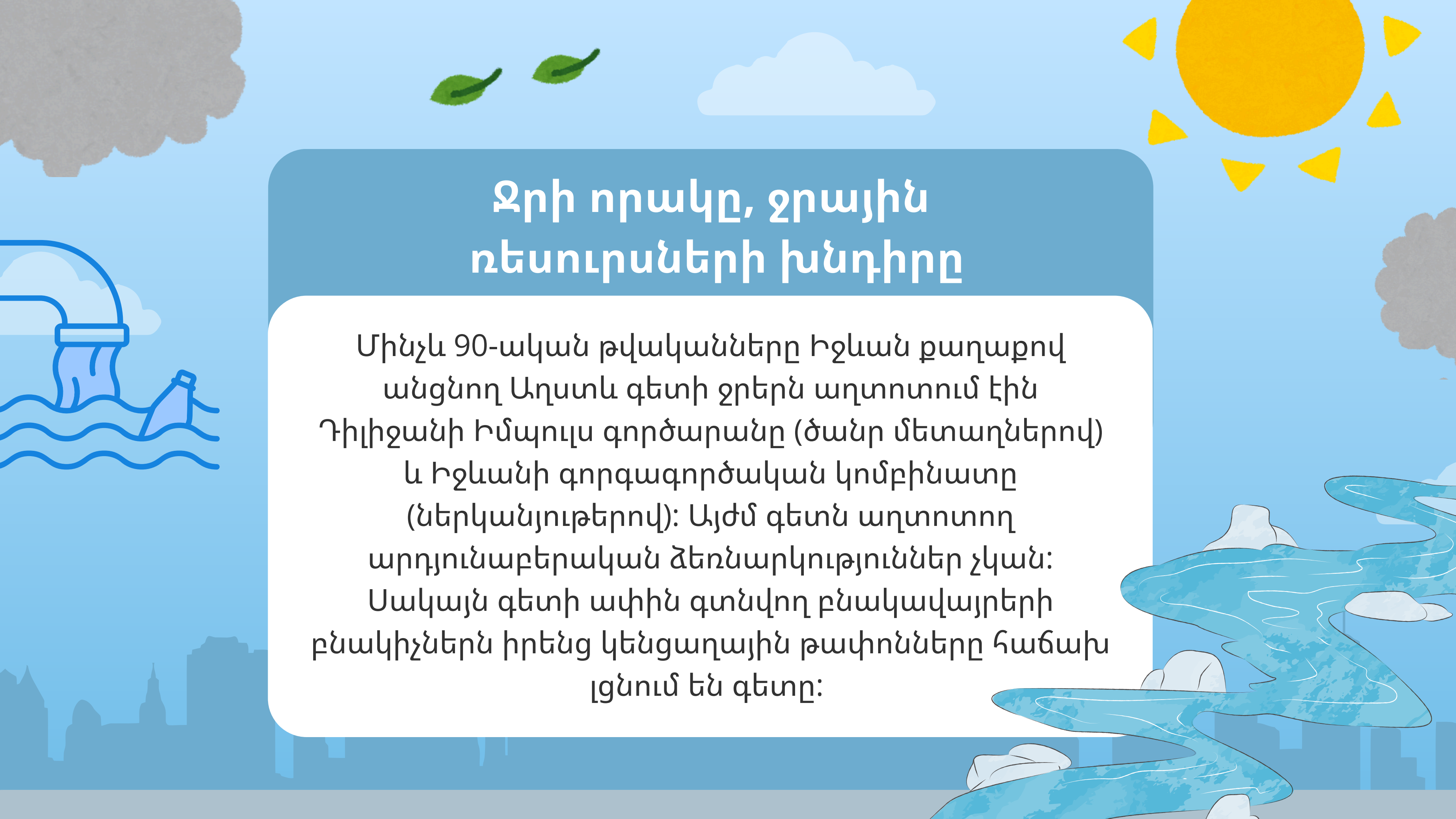
ԻԶԵՒԱՆԻ
ԷԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ
ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Իջևան Հայաստան

- ☒ Իջևան, Հայաստանի
Հանրապետություն
- ☒ Զրի որակը, ջրային
ռեսուրսների խնդիրը
- ☒ Թափոնների կառավարում,
աղբավայրերի խնդիր
- ☒ Օդի
աղտոտվածություն
- ☒ Վերլուծություններ,
ամփոփումներ
- ☒ Կարծիքներ, առաջարկներ

Ջրի որակը, ջրային ռեսուրսների խնդիրը

Մինչև 90-ական թվականները Իջևան քաղաքով անցնող Աղստև գետի ջրերն աղտոտում էին Դիլիջանի Իմպուլս գործարանը (ծանր մետաղներով) և Իջևանի գորգագործական կոմբինատը (ներկանյութերով): Այժմ գետն աղտոտող արդյունաբերական ձեռնարկություններ չկան: Սակայն գետի ափին գտնվող բնակավայրերի բնակիչներն իրենց կենցաղային թափոնները հաճախ լցնում են գետը:

Ներկայիս դրություն

Աղստև գետի ջրի որակը գնահատվում է «բավարարից լավ»: Ջրի որակի միջին արժեքները օրգանական աղտոտման աղբյուրների ազդեցության հետևանք են, որոնք առկա են գետի հոսքի ամբողջ երկայնքով:

Աղյուսակ 5. Աղստև գետի վերին, միջին և ստորին հոսանքների ջրի որակը ըստ EBI ինդեքսի

	I դիտակետ	II դիտակետ	III դիտակետ	II դիտակետ	III դիտակետ
Ինդեքսի միավոր	8	6	8	8	7
Ջրի որակ	Լավ	Բավարար	Լավ	Լավ	Բավարար

Թափոնների կառավարում, աղբավայրերի խնդիր

Քաղաքում չկա թափոնների վերամշակման համար նախատեսված հատուկ կենտրոն. չկան աղբի համար առանձնացված աղբամաններ, որոնք թույլ կտային թափոնների վերամշակման նպատակով իրականացնել առանձնացված աղբահանություն:

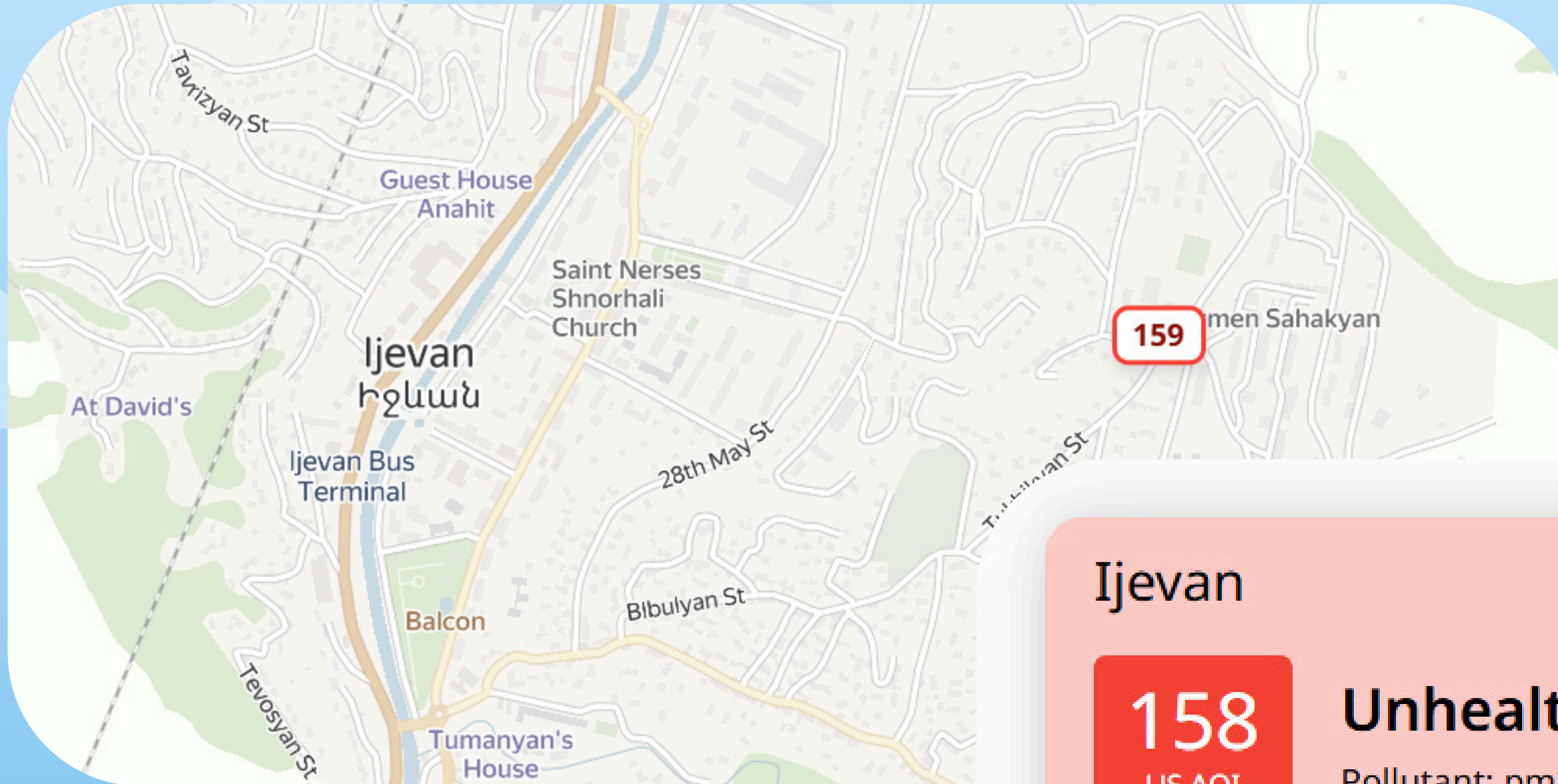
Քաղաքում ամենօրյա սանիտարական մաքրման է ենթարկվում 17 հա տարածք: Օրական աղբավայր է տեղափոխվում 25մ3 աղբ:

Օդի աղտոտվածության պատճառները

Քաղաքն ամբողջովին շրջապատված է անտառներով:
1990-ական թվականներին ջեռուցման համակարգի
բացակայությունը, էներգետիկ ճգնաժամը բերեցին
նրան, որ բնակչության կողմից հատվեցին
քաղաքամերձ անտառները: Չնայած Իջևանը
համարվում է օգտակար և մաքուր օդ ունեցող քաղաք,
սակայն ձմռան ամիսներին կենցաղային վառելիքի
(փայտ, ածուխ) օգտագործումը, ինչպես նաև որոշ
արտադրական գործընթացներ նպաստում են օդի
աղտոտմանը:

Ijevan

158
US AQI

Unhealthy Air

Pollutant: pm2.5 = 65.2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

1 Hour
158
↑ +8

6 Hours
150
↑ +23

24 Hours
144
↑ +18

7 Days
108
↓ -19

30 Days
117
↑ +3

Based on data from 1 station • february 13, 21:45

Իջևանի պոլիկլինիկայի (ԱԱՊԿ) տվյալներ

Իջևան քաղաքում հիմնականում տարածված են հետևյալ հիվանդությունները.

- Սիրտ-անոթային հիվանդություններ. տարածված են մեծահասակների շրջանում՝ 2649 մարդ:
- Շաքարային դիաբետ . տարածված է 50-ից բարձր տարիքային խմբի մոտ՝ 800 մարդ:
- Քաղցկեղ. տեղեկատվություն չկա:
- Ոչ տոքսիկ խափալը (ԶՈԲ). կապված յոդի պակասի հետ համարվում է շատ տարածված հիվանդություն:
- Սուր շնչառական հիվանդություններ. հիմնականում տարածված են երեխաների շրջանում:

Վերլուծություն. ընդհանուր դիրքորոշում

Դիտելով ցուցանիշները՝ պետք է ասել, որ վիճակը
ողբերգական չէ, բայց փոքր-ինչ տխուր ու հիասթափեցնող
է, ուստի այն ծրագրերը, որոնք համապատասխան
մարմինները, ուսումնասիրողներն ու բնապահպանները
մշակել են Տավուշի մարզկենտրոնի բարեկարգման և
բարեկեցության ավելացման համար, եթե մոտ
ժամանակներում կյանքի չկոչվեն, ապա վիճակն
հնարավոր է ավելի վատթարանա:

Առաջարկներ փորձագետների կողմից

Կառավարության հավանությամբ կարելի է կա՛մ վերանորոգել հինը, կա՛մ նոր աղբավայր կառուցել՝ ժամանակակից ստանդարտներին համապատասխան:

Որոշ փորձագետներ պնդում են, որ Տավուշի մարզի տարածքում անտառները ենթարկվում են ապօրինի և ոչ պատշաճ վերահսկվող հատումների, ինչը հանգեցնում է էրոզիայի, կենսաբազմազանության կորստի և կլիմայական փոփոխությունների տեղական դրսևորումների:

The background is a colorful illustration of a city scene. In the foreground, a large white rectangular sign with a grey border is pinned to the sky with two orange pushpins. The sign has three horizontal lines for text. The text on the sign is in Armenian. To the left of the sign is a bright yellow sun with rays, partially obscured by a white cloud. To the right is a large white cloud. In the background, there are various city elements: a blue building, a green car, a brown truck, a grey building with two windows, and several grey smokestacks emitting smoke. The sky is blue with white and grey clouds, and a few green leaves are floating in the air.

շՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ
ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՄԱՐ